

Szerkesztőség és Hivatal
Strada Iorga
(volt Jókai-uca) Nr. 10.
Telefonszám 875.
Előfizetési ár egész évre
500 lej, fél évre 280 lej,
negyed évre 150 lej, egy
hónapra 50 lej. — Kül-
földre ezeknek az árak-
nak a kétszerese. — Hir-
detések tarifa szerint

Cluj - Kolozsvár, 1928.
II. évfolyam 141. szám

MAI VILÁG

Ara számonként 2 lej
Szombat, június 23.

A Mai Világ az embé-
riség szellemi és erköl-
csi megújulásáért, az
ellentéteknek békés ki-
egyenlítéséért, a nem-
zetek és osztályok sza-
bad szövetségéért s a
népkiszármazások kultúr-
lis, gazdasági és polití-
kai egyenjogúságának
: független szószólója :

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Véres barrikádharc volt az éjjel Zágrábban

Az ellenzéki lapok nyíltan részeséggel vádolják a kormányt — Gépkocsi várta a merénylő képviselőt — Horvátországban tovább lángol az elkeseredés — Előkészületek az áldozatok temetésére Juliusban tárgyalják a gyilkos képviselő bűnperét

(Zágráb, június 22.) A szakszervezetben történt vérengzés nyomán fellángolt tegnap esti tüntetések sokkal nagyobb méretűek voltak, mint ahogy azt a külvilágtól elzárt Jugoszláviából külföldre kiszivárgott első hírek jelentették. A zágrábi diáktüntetések csak előzményei voltak a veszedelmes tömegmozdulásnak, amelynek hatása alatt a kormány országsszerte hatalmas csapatkészültségeket koncentrált, megkettőztetve a nyilvánosabb helyeken az őrségeket.

A mai távirati jelentések már átfogóbban adják vissza a tegnapi eseményeket.

A zágrábi sajtó nyíltan állítja, hogy a vérengzés a kormánypárt műve volt, amelyért a kormány felelős. A kormány ezzel szemben hangsúlyozza, hogy élesen elítéli a merényletet, amelytől teljesen távol áll.

Zágrábot megszállták

A fellángolt tüntetések folytán Zágráb megszállott harci területhez hasonló. A kormány intézkedésére a várost katonaság vette körül gyűrűalakban, az utcákon pedig erős katonai készültségek tartják fenn a rendet. Az utcák zsúfolva vannak szerb katonákkal.

(Zágráb, június 22.) A szakszervezetben agyonlőtt horvát parasztpárti képviselő holttestét szállító különvonat ma délután érkezik meg Zágrábba. A halottakat a parasztpárti zsinagóga palotájában fogják felváltatni.

Zágrábot az izgalom után mély gyászfekszik meg. Városszerte

óriási előkészületeket tesznek a temetésre,

amely egyúttal megkapó dokumentuma lesz a horvátok szerbellenes tüntetésének. A temetésre való tekintettel a városban táborozó katonaságot és csendőrséget újabb készültségekkel megerősítették. A fojtó, nyomott hangulatban, amely egész Horvátországra áttért, meglepő események kirobbanását várják. Ennek tudhatók be a kormány fokozott óvintézkedései.

A Horvátországban élő szerb lakosságot a belgrádi események nagy mértékben depresszálták és nyomott hangulatban várják a közeli napok előre nem látható eseményeit.

A horvátországi szerbek a legerélyesebb hangon elítélik a borzalmas merényletet.

A horvátság körében bizonyos keserű humort váltott ki az a hír, hogy az Szerbia-bácskai határmentén levő községeket és városokat katonai csapatokkal megerősítették, tartva attól, hogy a horvátok esetleg betörnek Szerbiába.

Újabb részletek a merénylet lefolyásáról

(Belgrád, június 22.) A horvát újságírók ma felkeresték a legkönnyebben sebesült Pernar képviselőt, aki vázolta az újságírók előtt a szakszervezeti merénylet

lefolyását. Pernar elmondotta, hogy az izgalmas ülés során Radics hirtelen fellépett a helyéből és az ellenzék felé fordult. Perics elnök ekkor felszólította, hogy menjen vissza. Ebben a pillanatban dördült el a fegyver.

Pernar is azt hangoztatja, hogy a merénylettől nem áll távol a kormány.

A halottak elszállítása

A két halott koporsóját nem ravatalozták fel Belgrádban, hanem enklül szállították a vasúthoz. Huszeznél több ember kísérte a gyászmenetet, amelynek élén Rozics, belgrádi katolikus érsek haladt. A menetben minden párt képviseltette magát, a radikális-

Az ellenzéki koalíció kiáltványa

A parasztpárti demokrata koalícióhoz tartozó képviselők klubja ülést tartott, melyen a parlamenti gyilkosság révén beállott helyzetről tanácskoztak. A tanácskozás után kiáltványt adtak ki, mely szerint a koalíció megrendülve áll a példátlan, előre megfontolt gonoszított eredménye előtt. Csodálkozását fejezi ki a parasztpárti demokrata koalíció, hogy a kormány nem adta be a lemondását.

Megszüntetik a jelenlegi kormánnyal való kapcsolatot

A koalíció ma megsebesült elnökével, Radics Istvánnal egyértelműen a következő rezolúciót hozta:

1. A parasztpárti demokrata koalíció a skuptsina munkájában nem vesz részt és a skuptsinától mindaddig távol marad, míg a teljes elégtételt meg nem kapja.

2. A koalíció a mai kormánnyal semmiféle kapcsolatot nem tart fenn sem most, sem a jövőben nem fog fenntartani és visszautasítja a megölt és megsebesített képviselők számára felajánlott kormánytámogatást.

3. A koalíció a jelenlegi nehéz időkben felhívja az ország népét arra, hogy nyugalmát őrizze meg.

4. A koalíció végleges határozatát csak később fogja meghozni és legközelebbi ülését Zágrábban fogja megtartani.

Ezzel a határozattal, mely a politikai életben óriási feltűnést keltett, a koalíció megszakította Belgráddal minden összeköttetést.

Gyászmise Radics Pálért

A belgrádi katolikus plébánia templomában a meggyilkolt Radics Pálért gyászmisét celebráltak. A gyászmisét az érsek celebrálta 40 pap segédletével.

Bécsből hívtak sebészstanárt Radics betegágyához

Belgrádi jelentések szerint Radics állapotában rosszabbodás állott be. Lassan emelkedő láz mellett a beteg érve-

kat tüntetőleg utolsóknak tölték le.

A bevaggonrozásnál csak egészen rövid beszédek hangzottak el, egyidejűleg hatalmas készültség volt az egész utcán, a vasúton is nagy óvintézkedéseket tett a kormány.

Megismétlődtek a tüntetések

Vincorében megismétlődtek a tüntetések, amelyeket a hatóságok a legkegyetlenebbül meg akartak torolni. Ezáltal a horvátság hangulata egyre rosszabbodik.

Zágrábi meg nem erősített hírek szerint a halottak száma hét. Sok könnyebb sebesült lakásán ápolja magát, félve a hatóságok tulkapásaifól.

reése gyorsult. Az orvosok tüdőgyulladás-tól tartanak.

Az „Avala“ hivatalos sajtóiroda ezzel szemben azt jelenti, hogy Radics állapotában javulás állott be, de ugyanakkor elismeri, hogy a kormány Hingor bécsi sebészstanárt kérte fel Radics István kezelésére.

Juliusban tárgyalni fogják a gyilkos képviselő bűnperét

A belgrádi lapok jelentése szerint Radics, a gyilkos montenegrói képviselő ellen a büntetőtörvénykönyv 155. cikke alapján járnak el és két rendbeli gyilkosságért, valamint hétrendbeli gyilkossági kísérletért fogják felelősségre vonni. A vizsgálat előreláthatólag július elsőjéig fog eltartani. A vizsgálat befejeztével rögtön megkezdik a bűnper tárgyalását.

Sajtóvélemények a parlamenti váres eseményekről

A belgrádi Jedinstvo azt írja a gyilkosság előzményeiről, hogy Radics István szemrehányásokat tett a radikálisoknak, hogy nem vesznek részt a skuptsina üléseken és barmoknak nevezte őket. A radikálisok erre azt kiáltották:

— Ezt az embert el kell pusztítani! Az ellenzékiek szerint a radikális párt így nyíltan hangulatot csinált a gyilkosság mellett.

A francia Le Temps szerint a skuptsinában elkövetett politikai gyilkosságok súlyos következményei az állam jövőjét is veszélyeztethetik.

(Belgrád, június 22.) Az ellenzéki pártok lapjai ma megjelent számaikban már nyíltan és leplezetlenül hangoztatják, hogy a hegemonisták az igazi gyilkosok. A Politika kétségbevonhatatlan adatokkal igyekszik beigazolni, hogy a merénylet teljesen elő volt készítve. A merényletöt gépkocsi várta s a radikális párt egyes tagjai le nem tagadhatóan nyíltan hangulatot csináltak a gyilkosság mellett.

Éjszakai barrikádharc Zágrábban

Lapzártakor jelentik, hogy Zágrábban az éjjel barrikádharc folyt. A csendőrök háromszázszor löttek. Két ember meghalt, tizenkettő megsebesült. Két kávéházat összetörték.

Radics láza negyven fokra emelkedett.

A francia kormány expedíciót szervez Amundsen felkutatására

(Oslo, június 22.) A Nobile tábornok felkutatására érkezett expedíciók körében azt fontolgatják, hogy szükséges-e Amundsen felkutatására expedíciót szervezni. Azon a véleményen vannak legtöbben, hogy a kiváló sarkkutatót baj nem érthette és rövidesen elő fog kerülni. Amundsen repülőgéppén két hétre való élelmiszer volt felraktározva.

(Páris, június 22.) Amundsen és Guilband őrnagy eltűnése miatt erős idegesség mutatkozik és aggodnak az eltűnt repülő sorsa felett. A tengerészeti minisztérium elhatározta, hogy expedíciót szervez az eltűnt segélyexpedíció felkutatására. A francia kormány a „Strassburg“ nevű cirkálót és a Quentin Roosewelt nevű avizóhajót küldi a Spitzbergákra Amundsen és Guilband őrnagy felkutatására.

(Oslo, június 22.) A Braganza hajó állítólag felfogta Guilband sajkatávirátát, amelyben közli, hogy Amundsenel együtt a Ferenc József földön van, ahol sértetlenül kényszerleszállást végzett.

A kolozsvári törvényszéken csődöt kért önmaga ellen a „Viața“-nyomda

(Cluj-Kolozsvár, június 22. A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék csődbírósa-gánál tegnap délelőtti csődöt kért önmaga ellen a kolozsvári „Viața“ nyomdai műintézet.

A 970—928. szám alatt beadott csődkerési okirat szerint a nyomda G. Bierar és I. B. Sima tulajdonát képezte. A gazdasági viszonyok és a babilisták ügyéből ki-folyó események azonban súlyos válságot sodorták a nyomdai vállalatot olyannyira, hogy fizetésképtelenné vált.

A kolozsvári törvényszék csődbírósa-ga Ciuciu dr. elnökle alatt ma délután döntött a „Viața“ nyomda csődkerése fölött.

Titulescu a békerevizió ellen

(Bucuresti, június 22.) A kisantant konferenciájának tegnapi kommuniké-jével kapcsolatban Titulescu külügymi-niszter ma kijelentette a sajtónak, hogy a három ország kormánya a legelhatá-rozottabban el fog háritani minden olyan kísérletet, amely a békeszerződések revíziójára irányul.

Hogyan került Napoleon fejedelmi diadémja Boselhez?

Lipót Szalvátor főherceg bűnvádi feljelentést tett a Dorotheum vezérigazgatója ellen

(Bécs, június 22. A Mai Világ bécsi szerkesztőségétől.) Lipót Szalvátor főherceg, aki az összeomlás után Spanyolországba költözött, a minap szenzációs feljelentést tett az állami zálogház, a Dorotheum néhány hónap előtt nyugalmavonult vezérigazgatója, Hallama udvari tanácsos ellen.

A bűnvádi feljelentés tisztázni fogja, miként került a híres Hortenzia-diadém Bosel birtokába. Ezt a rendkívül értékes briliáns-diadémet, amelyet a szakértők már békében egy félmillió aranykoronára becsültek annak idején I. Napoleon ajándékozta mostohaleányának, Beauharnais Hortenziának, első felesége, Beauharnais Josephine leányának. Beauharnais Hortenzia később feleségül ment Napoleon fivéréhez, Lajos németalföldi királyhoz. Ebből a házasságból született a franciák második császára, III. Napoleon. Az értékes ékszer később a Habsburgok toszkánai ágának birtokába került és utolsó tulajdonosa Lipót Szalvátor főherceg volt.

A világháború utáni forradalom zavaros napjaiban Lipót Szalvátor főherceg feleségével, Blanka főhercegnővel és leányaival Spanyolországba utazott és

a Hortenzia-diadémet volt adjutánsának, Korvin kapitánynak adta át megőrzésre.

Korvin kapitány az infláció éveiben mindenféle üzleti vállalkozásba kezdett és már 1919-ben a Hortenzia-diadémet elzálogosította Bosel egyik vállalkozásánál, az Omnia ex- és import rt.-nál. Az Omnia viszont néhány hét múlva az állami zálogháznál, a Dorotheumnál vett fel nagyobb kölcsönt a diadémmra.

Amikor Lipót Szalvátor értesült az ékszer elzálogosításáról, Bécsben maradt fiához, Habsburg Rainerhez fordult, aki nyomban felkereste Hallama udvari tanácsost, a Dorotheum vezérigazgatóját. Hallama vezérigazgató közölte, hogy a Dorotheum

viszra adja a diadémet

Lipót Szalvátor főhercegnek, ha az megtéríti az összes felmerült költségeket. Az alapszabályok szerint a Dorotheumnak egyébként nem is volt joga a diadémet árverésre bocsátani, mivel a pénz elértéktelenedése folytán értéke állandóan növekedett.

Mindazonáltal a vezérigazgató ígérete ellenére a Hortenzia-diadém már néhány nap múlva, 1920-ban igen különös körülmények között árverés alá került.

A Dorotheum az összes árverésre kerülő értéktárgyaknak listáját alapszabályai szerint már hetekkel előbb köteles közzé tenni hivatalos közlönyében. A Hortenzia-diadém esetében Hallama vezérigazgató ezt elmulasztotta és teljesen titokban tartotta meg az aukciót, amelyen így csupán egyetlen érdeklődő,

Bosel bankár megbízottja jelent

meg, aki poton áron, jóval értékén alul megszerezte Bosel számára a nagyértékű ékszert.

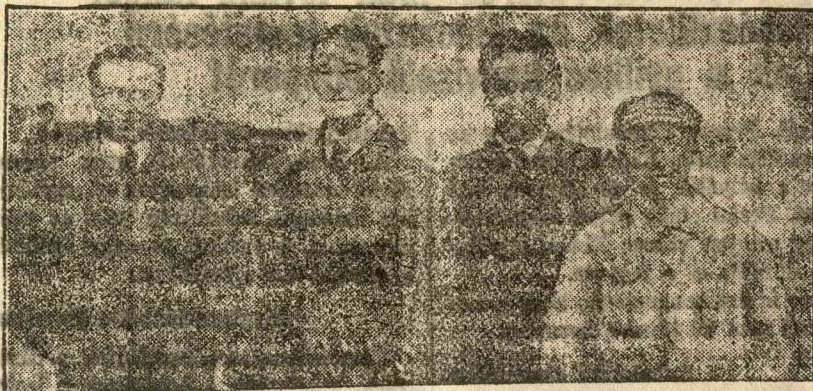
Lipót Szalvátor főherceg csak másfél év múlva értesült az ügyről és újból megbízást adott fiának, hogy békés uton igyekezzék a diadémet visszaszerezni. Ezek a tárgyalások eredménytelenek ma-

radtak, Bosel még pénz ellenében sem volt hajlandó a diadémet kiszolgáltatni, avval érvelve, hogy rendes uton jutott az ékszer birtokába, a Dorotheum esetleges szabálytalanságaihoz neki semmi köze nincsen. A főherceg végre megunt a hiábavaló kísérletezéseket és a napokban

sikkasztás, csalás és hűtlen kezelés címén bűnvádi feljelentést tett

Hallama vezérigazgató és ismeretlen bűntársai ellen. A szenzációs ügyben a vizsgálóbíró már megkezdte a kihallgatásokat.

Akik Nobile keresése közben eltűntek

Guilbaud őrnagy, (balról a harmadik), ki három társával a francia kormány megbízásából repülőgépet hozott Amundsennek s vele együtt elindultak Nobile tábornok felkutatására. Nobile azóta

szerencsésen megkerült, de a felkutatására induló bátor franciák és Amundsen, a híres sarkkutató, szerencsétlenül jártak és sorsukról eddig semmi hír sincs.

Új beosztás az erdélyi közigazgatásban

(Bucuresti, június 22. Saj. tud.) A belügyminisztérium az új közigazgatási kerületeket így osztotta be Erdélyben:

Nagyszeben székhellyel Hunyad-, Nagykovács-, Kiskovács-, Szeben-, Fogaras-, Udvarhely- és Marosmegyét vezeti Al. N. Stefanescu vezérfelügyelő, helyettese Paul Nanian vezérfelügyelő.

Nagyvárad székhellyel Bihar-, Arad-,

Temes-Torontál-, Krassó-, Szörény- és Máramarosmegyét vezeti Peter Julian vezérfelügyelő, helyettese Gh. Butoriu vezérfelügyelő.

Kolozsvár székhellyel Kolozs-, Szatmár-, Szamos-, Naszód-, Turda- és Fehérmegyét vezeti D. Tomescu vezérfelügyelő, helyettese H. Starak felügyelő.

Mára várják a nagy kölcsön aláírását

(Bucuresti, június 22. Saj. tud.) A Dimineata jelenti ma reggel: A külföldi kölcsön és a stabilizáció munkálatai teljesen be vannak fejezve. A kormány ugyanis elhatározta, hogy ezeket a műveleteket a német jegybank részvétele nélkül is végrehajtja. London csak azt kívánta, hogy a román kormány kísérelje meg Berlin támogatásának megnyerését a stabilizációhoz, de nem kötötte magát ehhez.

Ugy volt, hogy az angol jegybank már tegnap aláírja a megegyezést, amelynek előfeltétele volt a Schröder-ház kezében lévő háború előtti kötvények revalorizálása. Tegnap kiderült, hogy a londonba küldött román meghatalmazottak iratai

hiányosak. A kormány ma táviratilag kikészítette ezek meghatalmazásait s így valószínű, hogy ma megtörténik a kölcsön aláírása. A többi egyezmények aláírása automatikusan fog megtörténni.

Az 1922. évi román járadék a londoni piacon 46 1/2-ről 48-ra emelkedett. Az emelkedés — a specialisták szerint — következtetését enged meg a stabilizáció eddig ismeretlen kvótájára is.

A lej stabilizált kurzusa felett Berlinben — a német jegybank részvétele híján — a francia jegybank megbízottai fognak örködni. Svájcban ugyanők.

Igy a kormány biztosra veszi, hogy a stabilizáció július első napjaiban jogilag és tényleg megtörténik.

MOZIVILÁG

Követelik az „Asszony és Ördög” reprizbemutatóját

Aki ismeri az ugorkaszéken sajátosságait, az el sem hinné azt, amit az alábbiakban közlünk:

Tegnap délután a kolozsvári Uránia- és Select-mozgó igazgatását végző „Transsylvania” filmvállalat névtelen levelet kapott, amelyben egy mozilátogató társaság követeli többek nevében, hogy az „Asszony és Ördög” c. filmet lehetőleg minél sürgősebben hozzák színre. A levél pontosan így hangzik:

„T. Transylvania Filmvállalat Cluj! Mozilátogató társaság vagyunk, akik az „Asszony és Ördög” című Goeta Carlo és John Gilbert filmdarabot nem láthatjuk különböző akadályokból kifolyólag. Városszerte az a vélemény, hogy a film a lehető legnagyobb és több oldalról megnyilvánult már a közönség legszélesebb rétegeiben az az óhaj, hogy a filmet reprizként elő kellene adni. Tekintve, hogy a mi nagy mozilátogató társaságunk is meg akarja tekinteni, kérjük meghozatni a filmet és azt rövidesen újra előadni. Kérésünket azszal támogatjuk, hogy a film újra lejátssza nem egyéni sztudció, hanem tömegóhaj, amelyről adott esetben Önök is meggyőződhetnek. Kérésünk megismétlése mellett vagyunk teljes tisztelettel: Egy Select- és Uránia-mozit látogató nagy Társaság.”

Igy hangzik a feltűnést keltő névtelen levél, amelyet a Transsylvania filmvállalat 2774—21/928 szám alatt regisztrált és amelynek hatása alatt elhatározta az igazgatóság, hogy f. hó 25-től kezdődőleg több napon keresztül vetíteni fogja az Uránia-mozgóban.

Az „Asszony és Ördög” repriz-bemutatója iránt általános érdeklődés nyilvánul meg. Az érdeklődésre még rátérünk.

Biciklisták
300 lejért kaphatnak törhetetlen, vízmentes és pontos
kerékpárórát
2 évi jótállás mellett.
„ASTRA”
óra és ékszeraktár
Cluj, Str. T. Cipariu v. (Heltai u. 5).

Megnyit! a régi! **DICK** a régi! Megnyit!
a z i e t h e l y i s e g e b e n
Str. Regina Maria - Deák F.-u. 7
"Partie"
Textil Áruház
Új jelző: „Jó árul a régi olcsó árban!”

Az ország egyetlen igazi hétfői lapja!

Ne tévesszék meg gyenge kísérletek, amelyeket hétfői lap címén szombaton nyomtatnak, régi hírekkel.

Az Erdélyi Hétfői Hírlap

minden sora a legfrissebb

vasárnapi politikai, gazda-

sági és sporteseményekről

számol be bő tudósításban.

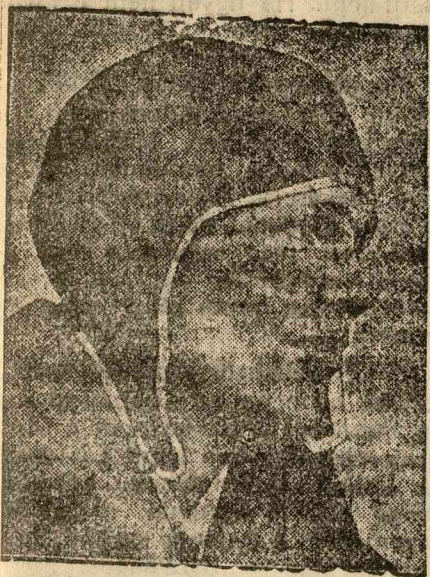
Szerkesztik az erdélyi magyar újságírás legjobbjai. Minden hétfőn reggel a korai órákban megjelenik.

8 oldal Ára 5 lej
Mindenütt kapható!

HIREK

*

**Az első nő,
aki átrepülte az Océánt**

Miss Amelia Earhart, az első nő, ki az Océánt átrepülte. Utjában Stultz német pilóta kísérte.

* **LAPUNK BUDAPESTEN** állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 19

— **Ervényes-e a miniszteri rendelet.** Bukarestből jelentik: Silvan Grivase és Jancu Istrate, a kolozsvári tábla mellett működő jegyzőhelyettesek sértve érezték magukat az igazságügyminisztérium egy körrendelete által. Pert indítottak a kolozsvári táblánál, mint közigazgatási bíróságnál, amely kiadta, hogy a vonatkozó körrendelet törvénytelen és semmis. A minisztérium felfolyamodással élt a kolozsvári tábla döntése ellen és a semmitörvényesség III. osztálya tegnap megsemmisítette a tábla döntését.

— **Műsoros estély az ujságíróklubban.** Szombaton este nyílik meg ünnepélyes keretek között a Monostori-ut 18. szám alatti ujságíróklub nyári kerthelyisége. A megnyitót a klub vezetősége műsoros estéllyel köti egybe. Két nemzetközi színpadokon feltűnt kitaláló táncművész lép fel ebből az alkalomból: Jakab Juci és Orest Severro, akik szövegíróikkal fogják szórakoztatni a klub vendégeit. A műsort házi táncestély követi. Esős időjárás eselén az estélyt a klub téli helyiségében fogják megtartani.

— **Harmincegy halottat találtak a felrobbant mosoda romjai alatt.** Mexikóból jelentik: A hét közepén — mint jelentették — borzalmas szerencsétlenség játszódott le Mexikóban. A főváros legnagyobb gőzmosodája, mely száznál több munkást foglalkoztatott, felrobbant és szörnyű pusztítást végzett. A leomlott falak tiz munkást rögtön megölték és ötvenen felül van a száma azoknak, kik többé-kevésbé súlyos sebesüléseket szenvedtek. Ma délelőttre teljesen eltarították a romokat és kiderült, hogy a szerencsétlenség sokkal nagyobb méretű, mint azt első percben képzelték. A romok eltakarításakor harmincegy halottat értek ki az összeomlott épület különböző részeiből. A legborzalmasabb állapotban a vegytisztítási osztályban dolgozott husz munkásnő holttestét találták, akiket a felrobbant vegyszerek a felismerhetetlenségig összeégették. Amint a lefolytatott vizsgálat megállapította, a megdöbbentő katasztrófát egy részeg fűtő okozta, kinek kötelességmulasztása miatt a gőzmosoda hatalmas kazánja felrobbant. A fűtő, ki csodálatosképpen élve maradt, menekülni próbált, de a rendőrség letartóztatta.

Lázadó matrózok nyílt tengeren akartak egy nagy ausztráliai személyszállító hajót felgyújtani

(Colombó, június 22.) Az „Enterprise” nevű angol cirkáló felfogta a „Ker-visbay” nevű nagy ausztráliai személyszállító gőzös S. O. S. jeleit. Az angol hadihajó rádió útján összeköttetésbe lépett az ausztráliai gőzössel, melytől a baj okát tudakolta.

Néhány perc múlva megdöbbenve vették az angol hadihajó fedélzetén tudomásul, hogy a személyszállító gőzös matrózai zendülésben törtek ki, tisztjeiket le akarják gyilkolni és a hajót felgyújtani készülnek. A cirkáló rögtön jelentést tett az admirális hajónak a történetekről. Az admirális parancsnoka intézkedett, hogy a „Slavol” nevű hadihajó siessen a szorongatott helyzetben levő gőzös tisztjeinek és utasainak segítségére.

Tizenkét potyautast ítélt el tegnap a kolozsvári törvényszék

(Cluj-Kolozsvár, június 22. A Mai Világ tudósítójától.) Tizenketten voltak, rongyokba burkolt napszámosok, a kötelezettségekben tájékozatlan földmivesek és hasonló kapacitású bizonytalan egzisztenciák: az államvasutak potyautasai. A kolozsvári törvényszék egy napra tüzte ki a rajtacsipett „zónázók” büntését, akiknek megbüntetését csak az államügyvéd követelte intenzív ragaszkodással.

Kadisa munkát keres

— Kadisa János! — hangzik a kiáltás: a vádlottat szólítják.

— Miért nem váltott jegyet?

— Nem volt pénzem, tekintetes elnök ur! Apám tisztviselő volt, magam munkás lettem. Állás nélkül maradtam. Három hónapig utaztam jegynélkül a CFR-en abban a reményben, hogy valahol munkához jutok. Három hónapig semmi sem történt velem. Egyszer azonban valaki beárult az ellenőrnek: megcsiptek és így kerültem büntetés alá.

— És most miből él?

— Már nem merek potyautazni. Most gyalog járom az országot. A reményből élek.

A törvényszék száz lej pénzbüntetésre ítéli Kadisát, a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztette, tekintve, hogy Kadisa végrehajthatatlan.

— **Háromszázötven rendőr szálta meg a tiencsini szovjet konzulátust.** Tiencsinből jelentik: Az itteni szovjet konzulátust háromszázötven rendőr szálta meg, kiknek segítségével a ha'óságok alapos házkutatást rendeztek. A házkutatás célja: olyan adatokat találni, melyek a szovjet részvételét bizonyítják a Csang-Csolin-ellen elkövetett merényletben. Hogy sikerült-e az adatokat megtalálni, arról nem érkezett eddig jelentés.

— **Kiírták megint az árlejtést a Szamoshid felépítésére.** Nagy feltűnést keltett pár nappal ezelőtt a belügyminisztérium átirata, melyben arról tudósította a kolozsvári tanácsot, hogy a Calea Decebal (Rudolf-ut) betonhid felépítésére kiírt árlejtés eredményét megsemmisíti és új árlejtés kiírását rendeli el. Egyben utasította a minisztérium a városi tanácsot arra is, hogy 45 napon belül új árlejtést hirdessen a hid felépítésére. A tanács a minisztérium kiadványának eleget tett és augusztus 9-re új árlejtést hirdetett a hid felépítésére.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, szomszédoknak, barátoknak és jó ismerősöknek, kik feleségem és jó anyám elhunytá alkalmával fájdalmainkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Krisán József és családja.

Aki haldokló anyjához utazott

Szabó Dénes volt a következő vádlott.

— Maga miért nem váltotta meg a jegyét? — kérdi az elnök.

— Az apahidai állomáson dolgoztam mint napszámos, amikor Balog Péter, a földim keresztül utazott és elmondotta, hogy édesanyám, akit betegen hagytam otthon, a halállal vívódik, talán már meg is halt. Egy lej sem volt a zsebemben. Gondolkodás nélkül felültem a következő vonatra.

— És mire hazaérkeztem, szegény édesanyám már nem élt...

Szabó Dénest a bíróság felmentette.

Aki potyán üldözi a feleségét

Egyik novellatéma a másik után. Csicsai Gligor földmives huszéves feleségét üldözte a vonaton. Pénze azonban nem jutott erre a „fényűzésre”, hogy feleségét üldözze, így hát pénz nélkül utazott.

Hivatásos zónázók

Sor került a tárgyalás kapcsán három olyan vádlottra is, akikről — tanuvalomások és jegyzőkönyvek alapján — bebiztosított, hogy notorikus potyautasok évek óta a szegény embereket „zónáznak” tanítják. A mesterségüket nem árulják el a tárgyaláson, csak kint jegyzik meg:

— Nem veszélyes a büntetés. Piheünk egy kicsit, aztán folytatjuk a „zónatechnikát”!

— **A „Poale Ozedei” Zsidó Iparosok Betegsegélyző és Temetkezési Egyesület** folyó évi július hó 1-én délelőtt fél 1 órákor Malom-ucca 16. szám alatti templomában és annak udvarán agmenház avató ünnepélyt tart. Ezt követően ugyanaz a nap este pont 9 órákor az Építőmunkás Otthon, Strada Văii (Palak-ucca) 7. szám alatti helyiségekben az agmenház javára műsoros estét rendez.

— **Meghívó.** A cluji Kereskedelmi és Iparkamara ezennel meghívja mindazon kereskedőket, akik tanuló el állata fenntartott praktikus kereskedelmi iskolát látogatják, hogy a folyó hó 24-én megtartandó évvégi nyilvános vizsgán résztvegyenek, amely a református kollégium tantermeiben reggel 8 órákor lesz megtartva. Kérjük sz összes édekelteket, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a vizsgán, amely az eltalunk, úgy mint a munkaadók által hozott áldozatok eredményét fogja bizonyítani. — Elnökség.

Tennis-nadrág

I-a. drill Lei 540.—

Trench-coat

Lei 3400.—

NEUMANN M.

férfi- és fiuruhaárúháza Cluj, P. Unirii 14

MIRJAM

A híres jósnő Kolozsváron!!!

egy fényes ajánlatot tesz. Meg akarja jósolni Önnek, hogy boldog, áldott és eredményteljes lesz-e a jövője?

Leár-e eredménye a szerelmében, a házasságban, a vállalkozásaiban, terveiben, óhajaiban? Válaszol egyéb pontokra is. Mindez csak a tenyereiből a chirománia alapján derül ki.

MIRJAM életét elemzően állapítja meg és személyes tanácsokkal szolgál, ami Ön nemcsak amúgyra élt, hanem még fel is lelkesíti!

Keresse fel és meglátja, milyen nagy meglepetés vár Önre! Található: Vár-utca 3. sz. alatt. Egész nap este 8 óráig.

— **MINDENKI A MAGA HÁZA ELŐTT SEPERJEN.** A rendőrprefektúra elrendelte, hogy minden háztulajdonos köteles reggel, legkésőbb háromnegyed nyolc órára a ház előtt az aszfaltot leseperni. A rendőrség a rendelet teljesítését ellenőrizni fogja és az ellen vétőket büntetésekkel megróni.

— **Óriási ünneplésben részesítették** Berlinben a Bremen hazatért hőseit. Berlinből jelentik: Köhl kapitányt és társait, kik a Bremen nevű repülőgépen elsőnek repültek át Európából Amerikába, Berlinbe érkezükkor óriási ünneplésben részesítették. A Bremen hőseit a berlini városi tanács látja vendégül.

— **Nem tud megalakulni az új német kormány.** Berlinből jelentik: Hermann Müller, kit Hindenburg köztársasági elnök az új német birodalmi kormány megalakításával bízott meg, tegnap délután elhatározta, hogy visszaadja Hindenburgnak megbízatását a kormányalakítás nehézségei miatt. A szociáldemokrata miniszterelnökök ezt a lépését beavatott körökben avval magyarázzák, hogy a néppárt olyan követeléseket támasztott, melyeket a szociáldemokraták nem teljesíthettek. A néppárt ezenkívül továbbra is kitart azon követelése mellett, melyeket a porosz kormány megalakításánál is követelt.

— **Lelekesen ünneplik Olaszországban** Kaszala magyar repülőt. Rómából jelentik: Vitéz Kaszala Károly, ki a műegyetemi sportrepülő kisképgéjén Olaszországi turára indult, megérkezett Rómába. Kaszala tegnap startolt Lorettóban, majd Foggia érintésével Nápolyba repült, hol a füstölgő Vezuv felett keringet. Innen Ostianazán keresztül Rómába repült, hol a Cencellói katonai repülőtéren leszállt. Itt felvilágították, hogy a közeli littorini repülőtelepen várják. Kaszala az időközben beállott vihar ellenére startolt és párpercenyi keringés után a várakozó tömeg örömjongása között leereszkedett. Először Wodianer Andor magyar követségi tanácsos üdvözölte, majd Favia fascista párttitkár és a diákszövetségek kiküldöttjeinek üdvözlőbeszéde következett. A fényképszek valósággal megostromolták a magyar repülőt, ki a tömeg lelkes éljenzése közben szállodájába hajtatott.

* **Ami Ford autóban, azok vagyunk** mikortáiban. Hegedűs kottásbolt Oradea Nagyvárad.

Belvárosi

**kerti lakásban
üres szoba**

vagy butorozva július 1-től

kiadó

Cim a kiadóban

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi ha mondom, hogy a rakéta-repülőgépekkel rövidesen az égitestekre utazhatunk.

— Én már többet is tudok. Az agrár-bizottság lesz az új rakéta-repülőgép első utastranszportja.

— Miért olyan sürgős nekik az égitestekre való utazás?

— Mert felfedesték, hogy van még egy kisajátítatlan hold.

— Hallotta, hogy a volt „bankigazgató”, kit sikasztásért és okirathamisításért köröztetnek, most nyilatkozatot készült adni a lapok nyitott rovataiban, hogy ártatlanul vádolták?

— Tudom, ő mindig ártatlan volt, azért az az eset, mit most elmesélek, nem ő ró vonatkozik:

„Maga már volt büntetve?” — kérdezi a bíró a vádlottól.

„Igen. De csupán egy szelíd társasjáték miatt... Olmot öntöttünk.”

„Az lehetetlenség.”

„Csak hogy tetszik tudni, — folytatta a kis ártatlan — azok az átkozott olmok csupa kétlejeshez hasonlítottak.”

— Beszéljen valamit a belpolitikai élet-ről.

— A viszálykodó két miniszter kijelentette, hogy nincs közöttük semmi differencia és ezután békében fognak élni.

— És az ilyesmi lehetséges?

— De mennyire. Kohné és Grüné beszélgettek:

„Képzeld szívem, — meséli Grüné — nagy fordulat állott be életemben.”

„És pedig?” — érdeklődik Kohné.

„Ezentúl békében élünk az urammal.”

„Nem is tudtam, — csodálkozik Kohné — hogy elválssz az uradtól?”

— Mit szól hozzá, hogy a városi tanács már annak a zöld közintézménynek a használati díját is megdrágította?

— Na és nem tiltakoztak a határozat ellen, a városi tanácsnál?

— Hidd minden, mert a városi tanács ebben marad...

* Ha tekerésközpontni akar, fűszer és csomage szükségletét Nagy Kálmánál Str. Tünarilor 2. szám alatt (Szenes ház) szerezz be. Friss töltésű ásványvizek. Naponta friss élelmei.

Szenzációs

rádió-ujdonságok

érkeztek
az

ELECTRIKÁHOZ

Cluj, Calea Victoriei No. 1
(volt Kossuth Lajos-utca)

*

Hangszóró [Lautsprecher]

Lei 920-tól!

Újabb akciót indítanak a kolozsvári kereskedők a telepadó csökkentésére

(Cluj-Kolozsvár, június 22.) A városi taxák kivetései körül megint a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. Ugyanis a szociáldemokrata párt kollektíve megfeleltette az összes utcák köztisztasági és front adó kivetéseit azzal az indoklással, hogy vannak utcák, hol a város nem nyújt a beszedett taxákért megfelelő ellenszolgáltatást. A városi tanács akceptálta is a felebbezést és egy három tagú bizottságot küldött ki annak megállapítására, hogy

mely utcák azok, hol a város kevesebb, vagy semmi ellenszolgáltatást nem nyújt a beszedett taxák után,

hogy azután ezeknek az utcáknak lakóit részben, vagy egészben mentesítsék a taxák fizetése alól.

A szociáldemokraták beadványukban rámutattak arra, hogy míg a Strada Avram Iancu (Petőfi utca) lakói, kik az első kerülethez tartoznak, szobánként 60 lej köztisztasági és méterenként 10 lej frontadót fizetnek, addig ugyanannyit vetettek ki a fellegvári Gépész utca, a Strada Avanturiose (Kalandos utca), a Majális-tetőn fekvő Strada Albinei (Méhész utca), Strada VII (Szőlő utca) lakóira is, habár

ezekben az utcákban egyáltalán nem ad ellenszolgáltatást a város.

Ugyanilyen a helyzet a Pata utca végén is.

A taxakivetések tehát folynak, de az adókivető bizottságok nem tudják, hogy az előzőleg kapott utasításokhoz tartásuk magukat, avagy a kiküldött bizottság rö-

videsen utasítani fogja őket, hogy melyik utca lakóira ne vessék ki a taxákat és mely utcákban redukálják az illetékeket.

A városi tanács által kiküldött bizottságnak tehát

igen gyorsan kell lefolytatnia a vizsgálatot,

hogy a város lakosságát mentesíteni lehessen az utánjárásokat igénylő felebbezésektől és taxaredukáció kérelmezésektől, avagy fel kell függeszteni a taxakivető bizottságok munkálatait mindaddig, míg a bizottság be nem fejezi megállapításait.

A telepadók ügyében a felebbezési bizottság megalakult és naponta tárgyalja a szépszámmal beérkezett felebbezéseket.

A bizottság minden esetben elfogadja a fél által felmutatott ház-bérszerződést

és annak alapján eszközli a telepadókivetés módosítását. A telepadó kivetés százalékarányszáma azonban a régi 15—25 százalék maradt, ami

nagy elégedetlenségeket kelt kereskedő körökben,

tekintve, hogy a kereskedők nagyrésze a túl magas boltberek miatt telepadóban sokkal többet fizet, mint állami adóban.

A kolozsvári kereskedők elhatározták, hogy újabb mozgalmat indítanak a telepadónak redukálására, melyek kivételi arányszámát 8—12 százalékban kívánják megállapítani.

A csiki prefektus az iskolák közt osztotta szét a költségvetési felesleget

(Csikszék, június 22. Saj. tud.) Fanu Stănescu prefektus most állította össze a megyei költségvetés első évfolyamára eső számadatokat, amelyek 3 millió lej felesleggel zárultak. A mutatkozó felesleget a prefektus, aki nem is erdélyi, hanem régi királysághoz tartozó, felerészben az állami,

felerészben a felekezeti iskolák között osztotta szét.

Stănescu prefektus egyébként is tanúságot tett arról, hogy nem erőszakossággal, hanem népszerű és rokonszenves intézkedésekkel kívánja megnyerni a vezetésére bizott székely vármegye közön-

ségét. Így a tűzkárosult községeknek jelentős segítyt adott, 100.000 lej adományozott a csikszékai róm. kath. templomnak. De legemlékebb gesztusa volt a prefektusnak, hogy lemondott reprezentációs költségeiről és az összeg felerészét a szentmártoni járásbíró felállításának céljaira, felerészét pedig

a gyergyószentmiklósi apácáknak adományozta.

Fanu Stănescu prefektus megértő intézkedése meggyőzte igen jó benyomást keltett, mert jó példát mutatott vele arra, hogy milyenek kellene lennie a népiért való közigazgatásnak.

SPORTVILÁG

Temesvárt a Banatul proklamálták bajnoknak

Temesvári tudósítónk jelenti: A kerületi futballszakszövetség tegnap tárgyalta a Rapid-Kinizsi meccs ellen beadott óvást, amelyet nem a 4:3 arányban legyőzött Rapid, hanem a Banatul nyújtott be. A szakszövetség Berta jó oszlatlan szereplése miatt megsemmisítette a mérkőzést, illetve annak 2 pontját a szabályok értelmében a Rapid javára írta. Ennek alapján a Banatul deklarálta a kerület bajnokságát, míg a Rapid az utolsóelőtti helyről feljebb rúkkolt és maga mögé szorította a TAC-ot.

A futballszakszövetség döntése nagy izgalmat keltett a temesvári

sportkörökben. A Kinizsi nem nyugszik bele a határozatba és felebbezett a központi futballszakszövetséghez. A felebbezés alapja az, hogy a szabályok szerint jogszabálytalan játékos szereplése miatt a mérkőzést csak a mérkőzés előtt lehet megvívni, nem pedig napokkal később.

A bukaresti központtól függ most, ki legyen a bajnok a temesvári körben.

Nem irigyeljük szegény központot, amelynek a temesvári ügyön kívül a kolozsvári, nagyvárad, radi, jasszi, kisenevi és legújabbban a cserno itzi kerületek óvás-halmazával kell foglalkoznia. Na-

gyon kétséges, hogy a központ ezekkel az óvásokkal vasárnapig végez-e és aligha tévedünk, ha előre látjuk, hogy az országos bajnokság döntője talán majd valamikor ősszel fog eldöntésre kerülni. Ha ugyan nem a jövő tavasszal.

Hagibbor—SC Mureş. A Hagibbor dicsőségmentő szep sikere után vasárnap Marosvásárhelyen kívánja bemutatni jelenlegi játékerőjét. A vásárhelyi közönség körében nagy érdeklődés nyilvánul meg a meccs iránt, a mely remélhetőleg fair és nívós játékot fog produkálni mindkét részről.

A CFR játszhatik barátságos meccseket, ha benevez a bajnokságra. A bukaresti futballközpont a CFR ismeretes ügyében leirat t intézett a futballszakszövetséghez, közölte, hogy a CFR csapata engedélyt nyerhet — a bajnoki szezon befejezése után — barátságos mérkőzésekre, de azzal a feltétellel, ha írásban kötelezi magát, hogy benevez a jövő évi bajnokságra.

Szombaton délután kezdődnek a kerületi atlétikai bajnokságok. Az atléták nyilvános versenyen még nem mutatták ugyan tudásukat, de tréningformájuk kielégítő és így reméljük, hogy eredményeik is megfelelőek lesznek. Itt említjük meg, hogy az összes bajnokok, valamint a helyezettek is érmekeket kapnak, amelyeknek elkészítésére a Comitutul Regional pályázatot fog — a legközelebbi napokban — kiírni.

Kolozsvár keréspárbajnokságai vasárnap kerülnek eldöntésre. A verseny részletes programját és a benevezettek listáját holnap közöljük. A helyezetteket a szakszövetség bajnoki érmekekkel tünteti ki.

Küzdelem a Zatar-kupáért. A Tatar Coriolan, kerületi elnök által adományozott középiskolai serlegért szombaton és vasárnap délután fognak sikraszállni a kolozsvári középiskolák növendékei. Az érdekes versenyek iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg a nagy közönség soraiban is.

* Legnagyobb kottásbolt a Hegedűs kottázás. Oradea-Nagyvárad.

MEGHIVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekben utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

Park-nagyszállóda

Budapest, Baross-tér 10. szám, mert 20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsószobáinkból, 10 százalék engedményt kap olcsó éttermi árainkból (kitűnő házi konyha).

Öt pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhetsz 1 perc alatt a pályaudvarról. Nálunk otthon érzi magát. Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folyán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Előzetes szobamegrendelés ajánlatos